

CO NEBYLO A BYLO DŮVODEM JEŽÍŠOVA PŘÍCHODU?

Pokoj Vám, přeji všem krásný den.

Těší mě, že se opět můžeme vidět, prožít spolu dopoledne, radovat se z milosti, která je nám dopřána, povzbudit se dobrými svědectvími, přimlouvat se za druhé.

*

V několika posledních rozhovorech jsem narazil na otázku, **jestli události kolem koronaviru byly, či jsou Božím soudem?**

- *Co si o tom myslíte vy?*

Není to nová otázka – stejnou otázku si mnozí kladli v souvislosti s AIDS, s 11. zářím 2001, povodněmi u nás, či dalšími mnohými katastrofami...

Když pročítám Starý zákon, narážím na spojení, že „...**Bůh uvede zlo (které je většinou specifikováno) na svůj národ / na nepřátelské národy / na celé lidstvo...**“ Jak tomu rozumím z kontextu – Bůh zlo dopustí, umožní mu, aby mohlo zaúradovat, aby se opřelo do pyšných panovníků či sebejistých národů. Obrazně řečeno – **pustí zlo ze řetězu**. Mimochodem – takových obrátů je plný například prorok Jeremjáš, ale podobná místa najdete v knihách Mojžíšových, Královských a prorocích.

Když podobné texty čtete – *uvedu zlo, uvedu meč, uvedu zmatek* – musíte přemýšlet nad tím, co za takovým jednáním je? **Není to akt pomsty, či zlomyslnosti, nýbrž jde možná o poslední způsob, jak vyburcovat pyšné, hluché a netečné lidi.**

Zlo přináší nepohodlí, utrpení a bolest – a bolest je často jediná věc, na kterou jsme schopni a ochotni reagovat. Je to jednoduché – trpět nechceme nikdo.

Však to známe z vlastní zkušenosti – k zubaři či očnímu málokdo chodíme vzorně na pravidelné preventivní prohlídky. Většinou jdeme, až když zuby reagují na studené a teplé, nebo zjistíme, že po ránu při čtení máme nějaké krátké ruce. **Nepohodlí a bolest je to, co nás dokáže doopravdy vyburcovat.**

Jak je to ale s událostmi, které nás přesahují – dotýkají se obce, národa, v případě poslední zdravotní krize dokonce celého světa? **Je to Boží soud, nebo není? A pokud je, co s tím můžeme dělat?**

At' už bychom chápali starozákonní výroky jakkoli – **a sám nevěřím tomu, že by Bůh prahl po pomstě nebo měl radost z lidského utrpení**, jak mu někteří lidé přičítají – příchodem Ježíše se tak jako tak všechno zásadně mění.

Abychom dobře porozuměli tomu, proč je Ježíš pro nás tak důležitý, je dobré si poslechnout jeho vlastní důvody, **proč NEPŘIŠEL a kvůli čemu doopravdy PŘIŠEL**.

Pojďme se podívat na Janovo evangelium 12:44-50:

*Ježíš hlasitě zvolal: „Kdo věří ve mne, ne ve mne věří, ale v toho, který mě poslal. A kdo vidí mne, vidí toho, který mě poslal. Já jsem **přišel na svět jako světlo, aby nikdo, kdo ve mne věří, nezůstal ve tmě. Kdo slyší má slova a nezachová je, toho já nesoudím. Nepřišel jsem, abych soudil svět, ale abych svět spasil. Kdo mě odmítá a nepřijímá moje slova, má, kdo by jej soudil: Slovo, které jsem mluvil, to jej bude soudit v poslední den. Neboť jsem nemluvil sám ze sebe, ale Otec, který mě poslal, přikázal mi, jak mám mluvit a co říci. A vím, že jeho přikázání je věčný život. Co tedy mluvím, mluvím tak, jak mi pověděl Otec.**“*

Philip Yancey v jedné ze svých knih docela dobře vystihl to, co si mnozí lidé myslí – **kdykoli na nás přijde nějaká nepřízeň života: osobní ztráta či přírodní katastrofa, svádíme to na Boha. „To na mě dopadl Boží trest“, nebo ještě hůře: „Boží hněv a pomsta“**. A protože Boha poměrujeme optikou vlastního jednání, není nic jednoduššího, než ho začít vnímat jako zlomyslného dědka nebo policajta, který se těší na naši chybu, aby ji mohl náležitě vytrést.

Přitom často zapomínáme na tři důležité věci – stvořená příroda má své zákony a jsou jevy, které nás přesahují. Jednoduše řečeno: pořád ještě neporučíme větru a dešti.

Tou druhou věcí je skutečnost, že žijeme v padlém světě. Je porouchaný – ve všech rovinách nefunguje ideálně tak, jak byl zamýšlen. Není ideální ani počasí, ani vztahy. A pokud máme to štěstí, že to funguje, pak to není stav setrvalý.

A za třetí – zlo a utrpení mezi lidmi je důsledek našeho jednání: zkažený vzduch a voda, neúcta k životu, špatné vztahy, sobectví, pýcha, soustřednost, nezodpovědná manipulace s věcmi, kterým ještě docela nerozumíme.

Ježíš jako světlo – světlo ti umožňuje konat věci bezpečně, vidíš překážky a pasti, můžeš se vyhnout nástrahám. Ježíš je světlem pro tvůj vztah s Bohem a lidmi.

Ježíš není soudce, nýbrž zachránce – je tím, kdo vyhlásil Zákon, vyřkl rozsudek a pak si s obviněným vyměnil místo.

Pojďme se podívat ještě na několik dalších Ježíšových prohlášení, které nám mohou pomoci lépe porozumět:

- **Nepřišel zrušit Zákon a Proroky, nýbrž naplnit (Mt 5:17)**
- ***Jak tomu rozumíte?***

Ti, kteří říkají, že mají problémy s Bohem Starého zákona a se všemi těmi podivnými zákazy a příkazy, tvrdí, že s Ježíšem to všechno přestává platit, že je to jiné a proto máme Starý a Nový zákon.

Skutečnost je taková, že Ježíše je vrcholeným naplněním Zákona a Proroků. Pokud je doopravdy tvým Pánem, pak přeci nemáš problém s tím, abys sloužil Hospodinu a ne modlám, abys nekradl, nezabíjel, nesmilnil, ctil své rodiče...

Jestliže je Ježíš světlem, které osvětluje naši cestu životem, pak vidíme, od čeho jsme osvobozeni, a co už nemusíme dělat.

- **Nepřišel pozvat spravedlivé, nýbrž hříšníky (Mt 9:13)**
- ***Jak tomu rozumíte?***

Pokud si přijdeš oproti jiným lidem dost dobrý, poctivý, čestný, milosrdný, dostatečně bohabojný, a před Bohem spravedlivý, pak ti Ježíš nemá co nabídnout. Jsi patrně dokonalejší, než je on – obraz Boha neviditelného. Gratuluji ti, stáváš se tím, co Paul Johnson ve své knize *Intelektuálové* nazývá „starší bratr Pána Boha“. Nic a nikoho nepotřebuješ. Pokud si připadáš v čemkoli nedostatečně, pak jsi srdečně vítán s otevřenou náručí.

- **Nepřišel na zem uvést pokoj nýbrž meč (Mt 10:34)**
- ***Jak tomu rozumíte?***

Ježíš není ten, kdo by rozpoutával náboženské války – to umíme sami docela dobře. Pokud si k sobě hodně blízko připustíte jeho slova, zjistíte, že vás zneklidní, znovu a znovu budou dorážet na vaše sebevědomí a jistoty. Bude to svár pochybností mezi vámi a Ježíšem. Chvíli budete zpochybňovat sebe a chvíli jeho, budete se prát s tím, co je vlastně pravda a skutečnost, zda vaše víra není sebevražda vašeho rozumu. Budete zkoumat své motivy, vaše neotřesitelné pravdy budou mít najednou chatrné základy.

Pokud se Ježíši naučíte důvěřovat, začnete v různých situacích prožívat pokoj. A pak zjistíte, že i vy svými myšlenkami budete znejišťovat druhé – jejich motivy, jejich neotřesitelné pravdy.

- **Nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a položil život za mnohé** (Mt 20:28)
- ***Jak tomu rozumíte?***

Pokud bych měl co nejjednodušším způsobem charakterizovat Ježíšův život, pak bych řekl, že šlo o život v oddanosti, službě, pravdě, lásce a milosti. Nevím, jestli jste si všimli, jak se rozdává – tlačí se na něj zástupy, pořád někdo po něm něco chce – hlavně uzdravení, na modlitby utíká na kopec za město a ještě v noci – a stejně ho jeho učedníci najdou, aby měl chvíli klid, únavou usíná v lodi na rozbouřeném jezeře, nemá, kde by hlavu složil – nebuduje pozemské obydlí, uprostřed vyučování mu probouranou střešou nad hlavou spustí nemocného, tváří tvář konce na kříži zaopatřuje svou matku. Jak tomu celkovému obrazu po mnoha letech rozumím? Největším humanistou – v tom nejlepším slova smyslu – je sám Bůh, který se stal člověku člověkem. Ukazuje ti pravdu o tvém životě, zároveň s láskou a trpělivostí tvou nelehkou cestu jde s tebou.

- **Nepřišel lidi zahubit ale zachránit** (Lk 9:56)
- ***Jak tomu rozumíte?***

Akt pomsty přináší utrpení, bolest, smrt. Jak už jsme si řekli v úvodu – Bůh není ten, kdo lidi ničí, nýbrž zachraňuje. Je jako otec či matka, kteří se i přes nebezpečí vrhají do ohně, aby mu vyrvali své děti.

- **Nepřišel sám od sebe, ale od toho, který ho poslal** (Jan 8:42)
- ***Jak tomu rozumíte?***

To, že Ježíš přišel a byl ochoten se obětovat pro druhé, bylo aktem svobodného rozhodnutí a zároveň aktem poslušnosti. Udělal to, protože to bylo potřeba, udělal to, protože to nikdo jiný nemohl naplnit.

Už od dob první církve na veřejnosti působí mnozí falešní mesiášové a proroci, činitelé zázraků a strhující kazatelé. Jsou úspěšní, jsou obdivováni, jsou bohatí a mocní a jdou za nimi zástupy.

V čem je rozdíl? Kdyby na to přišlo, nebyli by ochotni přiznat si vlastní slabost, zřít se bohatství, opustit pohodlí, či obětovat svůj život pro druhé.

Na závěr bych chtěl s Vámi sdílet ještě jednu pozoruhodnou myšlenku z filmu *Dva papežové*. Film pojednává o rezignaci Benedikta XVI a volbě současného papeže Františka. Ti dva muži se vzájemně vyzpovídávají ze svých životních selhání. Papež odcházející i papež přicházející jsou ukázáni jako muži, kteří nejsou dokonalí, muži, kteří nesou těžké břímě druhých, ale zároveň jsou těmi, kteří v životě i službě zklamali své nejbližší. **Jejich skutečná síla není v majestátu a moci, nýbrž v jejich slabosti, kterou si přiznají, a v odpuštění, které i oni potřebují a vděčně přijímají.**

Otázka, s kterou bych Vás chtěl dnes propusti domů, zní:

- *V čem je moje skutečná síla?*

Ámen.

Petr Plaňanský (Nymburk 14. 6. 2020)